

Циклова комісія початкової та дошкільної освіти

РОБОТА З ОБДАРОВАНИМИ ДІТЬМИ

Предмет вивчення навчальної дисципліни «Робота з обдарованими дітьми»

технологія роботи з обдарованими дітьми дошкільного та молодшого шкільного віку в закладах дошкільної та початкової освіти, форми і методи організації роботи з обдарованими дітьми.

Мета курсу

«Робота з обдарованими дітьми»

формування професійно-педагогічної компетентності майбутніх педагогів із проблеми обдарованості дошкільників та молодших школярів на основі диференціації і різнорівневого підходу при організації навчання і виховання дітей.

Основні завдання

- ▶ ознайомлення студентів із проблемою обдарованості, станом її вирішення в Україні;
- ▶ сприяння процесу оволодіння студентами основами знань про природу обдарованості дитини, види і типи обдарувань дитини дошкільного та молодшого шкільного віку;
- ▶ розуміння основних закономірностей й умов сприятливого психолого-педагогічного розвитку обдарованих дітей, вироблення вмінь застосовувати різноманітні стратегії, методи, прийоми для розвитку здібностей дитини;
- ▶ формування умінь і навичок діагностики здібностей, творчого потенціалу, сфери розвитку обдарованості дитини;
- ▶ формування педагогічно-професійної компетенції педагога з проектування розвивального середовища, планування, організації, координування розвивальної діяльності з обдарованими дітьми в умовах закладу освіти та в сім'ї; з психолого-педагогічного консультування батьків обдарованих дітей щодо розвитку дитячих обдарувань у дошкільному та у молодшому шкільному віці.

Міждисциплінарні зв'язки

Навчальний курс «Робота з обдарованими дітьми» має взаємозв'язки з **«Психологією (загальна, дитяча, педагогічна)»**, **«Педагогікою»**, **«Анатомією, фізіологією та гігієною»**, **«Теорією і технологією дитячої творчості»**, **«Новими технологіями навчання»**.

Унікальність дисципліни «Робота з обдарованими дітьми»

Знання та вміння у вирішенні актуальних аспектів проблеми обдарованості дітей (виокремлення певних характеристик обдарованості та виявлення інтелектуального й творчого потенціалу особистості; вивчення взаємодії творчого потенціалу та його структурних компонентів; окреслення змісту освіти; визначення низки педагогічних умов стимулювання обдарованості в різних видах діяльності дошкільників та молодших школярів, налагодження тісної співпраці педагогів з їхніми батьками) корисні та необхідні для майбутніх педагогів у вирішенні професійних завдань.

Методи навчання

поєднання активних, і, насамперед, **інтерактивних форм навчання** (розгляд ситуацій, ігрове виконання творчих завдань, рольові ігри, тестування і самотестування, аналіз візуального матеріалу тощо) з суто **лекційним теоретичним матеріалом**, спрямованим на оволодіння майбутніми педагогами базовими знаннями з провідних проблем розвитку обдарованості дітей.

ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ВКЛЮЧАЄ НАСТУПНІ ТЕМИ:

Розділ 1. Теоретико-методологічні аспекти проблеми розвитку обдарованості

Тема 1. Проблема обдарованості в сучасних психолого-педагогічних дослідженнях

Тема 2. Комплексний підхід до діагностики обдарованості.

Тема 3. Диференціація навчання як інноваційна умова розвитку обдарованості дитини.

Розділ 2. Проєктування розвивальної діяльності з обдарованими дітьми

Тема 4. Управлінські аспекти роботи з обдарованими та здібними учнями

Тема 5. Організація взаємодії педагогів з обдарованими дітьми.

Тема 6. Програми навчання обдарованих дітей.

Тема 7. Виховання обдарованих дітей в сім'ї.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми (програмні результати навчання) здобувачі освіти повинні

Знати:

- концептуальні підходи до проблеми розвитку обдарованої особистості в західній та вітчизняній психології та педагогіці;
- характерні особливості обдарованих дітей дошкільного та молодшого шкільного віку;
- види обдарувань;
- діагностичні методики з виявлення і оцінки рівня здібностей, ознак обдарованості дітей дошкільного та молодшого шкільного віку;
- зміст, форми та методи навчання обдарованих дітей;
- особливості виховання обдарованих дітей у сім'ї.

ВМІТИ:

- використовувати діагностичні методики з виявлення і оцінки рівня здібностей, ознак обдарованості дітей дошкільного та молодшого шкільного віку;
- складати індивідуальну програму для роботи з обдарованою дитиною;
- складати рекомендації для батьків щодо створення розвивального середовища в сім'ї, навчання та виховання обдарованих дітей дошкільного та молодшого шкільного віку.

набути програмні компетентності:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність вирішувати типові спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього та дошкільного віку, що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних теорій та характеризуються комплексністю та невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях **(за ОПП «Дошкільна освіта»)**.

Здатність самостійно виконувати складні спеціалізовані завдання в професійно-педагогічній діяльності та нести відповідальність за результати своєї діяльності та діяльності молодших школярів в освітньому процесі **(за ОПП «Початкова освіта»)**.

Загальні компетентності:

Здатність:

- ▶ до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- ▶ вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- ▶ до міжособистісної взаємодії;
- ▶ здійснення безпечної діяльності;
- ▶ оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт;
- ▶ створювати команду, мотивувати її членів та досягати спільних цілей;
- ▶ до планування, складання прогнозів і передбачення наслідків своїх дій, приймання обґрунтованих рішень;
- ▶ застосовувати знання у практичних ситуаціях, здатність ідентифікувати, формулювати та розв'язувати проблеми;
- ▶ генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні компетентності :

Здатність:

- ▶ до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває протягом всього життя людини;
- ▶ до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами;
- ▶ працювати з джерелами навчальної та наукової інформації;
- ▶ нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах праці;
- ▶ знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.
- ▶ до відстеження динаміки та забезпечення підтримки особистісного розвитку дитини в освітньому процесі.
- ▶ до активного залучення батьків до освітнього процесу на засадах партнерства.
- ▶ до усвідомлення потреби в саморозвитку з метою набуття додаткових професійних компетентностей.

Програмні результати навчання:

- ▶ Упорядковувати універсальне, розвивальне середовище у групах раннього та дошкільного віку з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей дитини.
- ▶ Вміти планувати та організовувати освітній процес в закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів здоров'язбереження, особистісно зорієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії.
- ▶ Здійснювати педагогічну комунікацію з іншими суб'єктами освітнього процесу закладу дошкільної освіти та початкової школи на засадах етики професійного спілкування та оцінювати результативність педагогічної взаємодії.
- ▶ Здійснювати самоосвіту, самовдосконалення, самореалізацію в професійній діяльності, впроваджувати перспективний педагогічний досвід та інноваційні технології в освітній процес закладу дошкільної освіти.
- ▶ Забезпечувати розвиток базових якостей особистості дитини в різних видах діяльності в умовах закладу дошкільної освіти.
- ▶ Створювати умови безпечного середовища у природному, предметному та соціальному оточенні в процесі організації різних видів діяльності дітей раннього та дошкільного віку.
- ▶ Виявляти та узагальнювати результати діяльності дітей раннього та дошкільного віку з використанням педагогічних технологій.
- ▶ Вміти використовувати сучасні кваліметричні методики діагностування дітей дошкільного віку: обдарованих дітей, дітей, які розвиваються в нормі, дітей з особливими потребами; оцінювати особистісні досягнення кожної дитини; враховувати індивідуальні відмінності дітей.

Програмні результати навчання:

- ▶ Вміти залучати батьків до освітнього процесу в початковій школі на засадах партнерства.
- ▶ Уміти врахувати при створенні освітнього середовища індивідуальні потреби учнів.
- ▶ Розуміти, аналізувати, усвідомлювати свою роль (місію) як педагога початкової освіти, а також систему цінностей, мету і завдання професійної діяльності вчителя.
- ▶ Усвідомлювати потреби у саморозвитку, вміти аналізувати та визначати сильні і слабкі сторони власної педагогічної діяльності.

